

Væbnet med ord & vinger

Mellem suset fra byen og stjernerne

Af Erik Høegh-Andersen

Vi begynder helt ude i de yderste stjerneåger. Følger en svævende krystal, et skib, "rødt blåt og grønt,/ flimrende og flammende/ uden en lyd/mellem suset fra byen og stjernerne" nærmer det sig jorden. Vi lander i Hvidovre, ser Michael Strunge Jensens dåbsattest, et liv som mange andre, og alligevel ikke, er begyndt.

Torben Skjødt Jensens film om Michael Strunge er en dramadokumentar, sammenstykket af film- og lyd-optagelser fra arkiverne, gulnede polaroidfotos, ældre og helt nye interviews med venner og digterkolleger samt digtoplæsninger tilsat mimede visualiseringer. Bortset fra de sidste, visualiseringerne, som virker meget kunstige, giver instruktøren et bevægende og præcist portræt af den unge digter og hans tid. Vi bringes tæt på nattens pulserende, neonoplyste storby; vi møder punk-kulturen og digtere, som ikke bare skriver poesi, men først og fremmest er performere med status som tidens rockpoeter. David Bowie er Strunges eget forbillede og helt.

Men med de mange interviews med andre af tidens digtere og med klassekammerater og kærester fremstår Michael Strunge ikke kun som en feteret stjerne, men som et almindeligt, lidt utilpasset ungt menneske, hvis lidenskab det er at digte, men som samtidig må kæmpe med et skrøbeligt, maniodepressivt sind.

Det er bevægende at lytte til ungdomskæresten Inge Guldal Pedersen, som med stor ømhed fortæller både om Michaels sammenbrud og indlæggelser og om stjernestunder, som hun først sent i livet forstod fik energi af hans mani. Og det er sjovt og tankevækkende at høre ungdomsvennen Johnny fortælle om deres liv som drenge i Bredalsparken i Hvidovre, og klassekammerater fra gymnasiet fortælle om Michael som en begavet ung mand, der pjækkede og festede lidt rigeligt – og vakte opsigt fra år til år med sine nye påklædninger og attituder. Den slags gymnasieelever kender vi vist alle.

Torben Skjødt Jensen har ønsket at finde ind til det almindelige menneske bag myten, og det er i høj grad lykkedes. Men der er for mig at se en større pointe i at zoom ind på det almindelige, borgerlige liv i Hvidovre, som Michael kommer fra. Fordi det på den måde

bliver tydeligt, hvordan han som digter og menneske er udspændt imellem sine enorme digteriske ambitioner og det prosaiske nære liv blandt sine kære. Eller imellem den kosmiske virkelighed ude blandt stjernerne, hvor filmen begyndte, og det lokale Hvidovre eller det københavnske natteliv.

Allerede i den første digtsamling "Livets hastighed" fra 1978 tematiserer han forholdet mellem det fjerne og det nære: "Jeg søger fjernhedens opløsning/ for at finde nærheden i alting". Han må bestandig transcendere det givne og overskride sig selv, for at genfinde sig selv og sin verden. Fra den omklamrende forstad finder han en ny livsintensitet i storbyens anonymitet. Han skriver sig ind i natten og dens drømme for at bære dem ind i dagens liv: "ånder natten ind i dagen/ ånder dagen ud om natten". Eller: "Om morgenen sover vi længe/inden vi tager fat/ på den nye dags slag og sår, kys. Vi folder drømmens faner ud". Han begiver sig ind i vanviddet, for at kunne bevare livet i sin normalitet. Eller han søger ud i det metafysisk fjerne, hvor alting opløser sig og bliver til ingenting eller er et udtryk for Gud. Flere steder i "Væbnet med vinger" taler han om universets "flimrende, strømmende Gud". Mens han i andre digte ser sig selv ikke bare som nattens engel, men som den kosmiske konge. Til sidst, da manien efter depressioner og selvmordsforsøg tager over, siger han: "Se, nu kan jeg flyve!" Og han springer - ud af soveværelsesvinduet på 4. sal og dør, da han lander på den stenhårde asfalt.

Når Michael Strunge stadig læses med fornøjelse af gymnasieelever, så er det for mig at se, fordi han med stærk bevægende poesi formulerer ethvert ungt menneskes trang til at se sig selv som andet og mere end et resultat af et samfunds stereotype og snærende forventninger. Der er en frisættelse i et mærke nattens og byens puls, og der er ikke mindst en frihed i at se sig selv som universets eller stjernernes barn, eller Guds, for med denne kosmiske bevidsthed i sig at vende tilbage til det hellige, almindelige liv. Samtidig med at det for det skrøbelige eller maniske sind, kan være svært at finde vejen tilbage igen.

Sådan blev det for Michael Strunge, som i længslen efter at kunne flyve og blive ét med universet, kastede sig ud i sin tragiske død. Han var, siger Søren Ulrik Thomsen i filmen, ikke mere i stand til at sætte sin rige indre verden i forhold til den verden, vi sammen lever i. "Væbnet med ord og vinger" er bestemt seværdig og giver appetit på en genlæsning af de mange fine digte, Michael Strunge nåede at skrive i sit alt for korte liv.

Filmfakta

Danmark 2017 – Instr. + manus: Torben Skjødt Jensen – Medv.: Søren Ulrik Thomsen, Klaus Lunggaard, F. P. Jac, Bo Green Jensen – 105 min. – Biografpremiere d. 11/1 2018 – Udlejning: Another World Entertainment

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=11489&area=3>

<http://www.ekkoofilm.dk/anmeldelser/vaebnet-med-ord-vinger/>

<http://www.filmkommentaren.dk/blog/blogpost/4132/>

<http://kinosaur.dk/vaebnet-med-ord-og-vinger-anmeldelse-michael-strunge/>

<http://www.kulturkupeen.dk/vaebnet-med-ord-vinger/>